

[Honoré.]

under Willy Brandt har været med til at sætte gang i samarbejdsbestræbelserne imellem de kommunistiske og de vesteuropæiske lande. Samtidig med at de kommunistiske stater prøver at øge samarbejdet over grænserne, forstærker de imidlertid undertrykkelsen og ensretningen i deres egne lande. Eftersom Sovjetunionen er stærkest militært, vil en gensidig styrkereduktion af samme omfang kun forøge Sovjetblokkens militære overlegenhed. Her ligger der et fundamentalt problem. Fra vesteuropæisk side må vi bestrebe os på at få Sovjetblokken til at nøjes med militære styrker af forsvarsmæssig karakter, der i omfang svarer til de vesteuropæiske.

Det er navnlig de kommunistiske lande, der har fordel af et samarbejde med den mere avancerede vesteuropæiske industri. Vesteuropas interesse er, at øget samhandel skaber øget afhængighed og åbenhed på det politiske område, i hvert fald på lidt længere sigt. Det vil forhåbentlig gavne fredsudsigterne.

Ved gennem EF at kunne koordinere vor samhandel med COMECON-landene forhindrer vi Sovjetblokken i at spille de enkelte lande ud imod hinanden. Bestræbelserne for fredelig sameksistens kan ikke betyde, at vi anerkender nogen Bresjnevdoktrin.

I Mellemøsten har Vesteuropa to primære interesser. Den første er at sikre sig tilstrækkelige olieleverancer, afsætningsmuligheder og langfristede arabiske lån, den anden er at begrænse den sovjetiske indflydelse. Dette hænger nøje sammen med en varig løsning af konflikten mellem Israel og dets arabiske naboer. Vi må medvirke til, hvad der fremmer direkte forhandlinger mellem Israel og dets naboer. Israel må have en ret til sikre og anerkendte grænser. Vor tilslutning til FN-resolutionen må betyde en tilbagetrækning til sådanne sikre grænser, der naturligvis ikke er sammenfaldende med grænserne fra før 6 dages krigen. Vi har en moralsk pligt til ikke at svinge Israel, selv om dets arabiske naboer og modstandere råder over et kraftigt olievåben over for os.

Vor støtte til visse af Israels krav skal imidlertid ikke finde udtryk gennem flere Middelfarttaler, men gennem en afbalanceret holdning inden for EF. Vort diplomati over for de arabiske olieproducerende lande

bør være præget både af venlighed, af smidighed og af indlevelse i den særlige arabiske mentalitet.

Der er i folketinget en bred forståelse for, at udviklingshjælp ikke kan baseres på frivilligt indsamlede midler; ligesom vi i det danske samfund over skatterne hjælper dårligt stillede grupper, sådan bør vi gøre det på verdensplan. Oliekrisen har nok reduceret vore midler, men den har gjort situationen endnu vanskeligere for udviklingslandene.

Det er kristeligt folkepartis overbevisning, at stigningen i vor u-landshjælp skal have en højere prioritet end stigningen i det hjemlige offentlige forbrug. Hjælpen til udviklingslandene bør være noget af det sidste, der bliver skåret ned i en sparetid. Alle de andre offentlige udgifter, hvor ønskelige de end er, er jo dog kun udtryk for, at vi hjælper os selv. Men vi skal nøje overveje, hvorledes vi bedst anvender de begrænsede midler, vi yder til udviklingslandene. Man må f. eks. stille sig spørgende over for den støtte, vi yder til de af Vietcong beherskede områder i Sydvietnam. Er det ikke de kommunistiske lande, der under krigen har støttet Nordvietnam og Vietcong, samt eventuelt USA, der har pligt til at støtte Vietcong-områderne? Vil en dansk hjælp til disse områder i en krigssituation ikke betyde, at der overføres ressourcer til krigsførelsen, og at den danske hjælp udlægges som en moralsk støtte til Vietcongs kamp? Vi håber at få lejlighed til at gennemdrøfte disse spørgsmål med folketingets øvrige partier.

Dansk udenrigspolitik må bygge på den kendsgerning, at vi er et lille land, der aldrig kan få en førerstilling, men som vil være afhængigt af politiske beslutninger, der træffes andre steder. Gennem medlemskabet af EF har vi imidlertid fået muligheder for at påvirke den europæiske beslutningsproces. Der kan komme til at stå respekt om vort land, hvis vi yder et solidt og formidlende arbejde i de internationale organisationer og fuldt ud lever op til vore forpligtelser inden for den vestlige verden. Den etiske dimension i vor udenrigspolitik vil fremfor alt kunne aflæses af, at vi deler noget af vor overflod med de mange fattige lande, der er henvist til de rige landes hjælp. Hvis vi under påskud af oliekrisen kapsler os ind i kollektiv egoisme, vil vi på et afgørende